

Olsztyn, 30. 06. 2022 r.

Oświadczenie dyrektora Instytutu Północnego w sprawie pomnika X. Dunikowskiego

W związku z zamieszczonymi w olsztyńskim wydaniu „Gazety Wyborczej” oraz portalu „Debata” wzmiankami dotyczącymi mojego zaangażowania w sporządzenie tekstu znajdującego się na pulpicie przed pomnikiem autorstwa X. Dunikowskiego oraz planami wykorzystania wystawy Instytutu Północnego zatytułowanej „Pomniki wdzięczności - mitologizacja pamięci” pragnę poinformować, że:

1. tekst znajdujący się na pulpicie przed pomnikiem nie był ze mną konsultowany. Informację o jego treści oraz umieszczeniu pozyskałem z mediów już po jego odsłonięciu. Podczas spotkań tzw. „grupy roboczej”, w których uczestniczyłem na zaproszenie Prezydenta Olsztyna wraz z Bogdanem Bachmurą, Rafałem Bętkowskim, Jackiem Strużyńskim oraz dr hab. Andrzejem Korytko w obecności dyrektora Gabrieli Konarzewskiej, dyskutowana była tylko i wyłącznie koncepcja przyszłej wystawy stałej, która miała stanąć na placu X. Dunikowskiego. Ostatnie zebranie odbyło się w lutym 2020 r. W związku z brakiem jakichkolwiek wymiernych efektów spotkań oraz istniejącą wówczas potrzebą przygotowania wystawy Instytut Północny podjął się tego zadania samodzielnie. Wernisaż wystawy „Pomniki wdzięczności – mitologizacja pamięci” odbył się w czerwcu 2021 r.
2. nikt nie zwracał się oficjalnie do Instytutu Północnego w kwestii wykorzystania wystawy „Pomniki wdzięczności – mitologizacja pamięci” na placu X. Dunikowskiego. Ekspozycja i towarzyszący jej katalog od początku miały jedynie otwierać dyskusję nad treściami edukacyjnymi, które powinny towarzyszyć pomnikowi i odnosić się do przeszłości regionu. Jednocześnie konieczne jest zwrócenie uwagi, że dawna podkreślana przez autorów wystawy symbolika pomnika Dunikowskiego, nabrała nowych znaczeń. Powrót do dyskusji, która powinna była się toczyć wiele lat temu, wobec obecnych wydarzeń, nie wydaje się możliwy. Dziś pomnik pod wieloma względami stał się równie aktualny i symbolicznie żywy, jak w czasach kiedy powstawał, to zaś tworzy nowy kontekst, który musi być uwzględniony w dyskusji nad jego przyszłością.

DYREKTOR
Instytutu Północnego
im. Wojciecha Kętrzyńskiego
Dr Jerzy Kiełbik